

Gäller för: Försörjningsförvaltningen

Giltig från: 2025-05-10

Innehållsansvar: Kristina Käck, (krika35), Enhetschef

Giltig till: 2027-05-09

Granskad av: Kristina Käck, (krika35), Enhetschef

Godkänd av: Lars Loftäng, (larlo9), Förvaltningschef

Riktlinje för nödlägesberedskap miljö

Försörjningsförvaltningen

Innehållsförteckning

Innehåll

Innehållsförteckning.....	2
Sammanfattning	3
Förändring sedan föregående version	3
Syfte.....	3
Ansvar	3
Samtliga chefer ansvarar för att.....	3
Riktlinje.....	4
Definition av nödläge	4
Omfattning	4
Hantering av nödlägen och miljörisker	4
Identifiering av nödlägen och miljörisker	4
Brand och utrymning.....	5
Kemikalieolycka	5
Farligt gods/avfall.....	5
Hantering av miljöolycka.....	6
Incident-, och avvikelserapportering	6
Relaterade utbildningar samt dokument och länkar.....	6

Sammanfattning

Riktlinjen sammanfattar nödlägesberedskap för miljöarbetet i Försörjningsförvaltningen och hänvisar till rutiner för hantering av olika typer av nödlägen. Verksamheten ska identifiera möjliga nödlägen och olyckor som kan påverka miljö, och planera för hur en sådan situation ska hanteras för att förebygga och mildra en negativ miljöpåverkan till följd av nödlägen. Där så är praktiskt möjligt ska även verksamheten regelbundet öva för att ha en beredskap.

Förändring sedan föregående version

Ändrad från rutin till riktlinje. Avsnitt kring farligt avfall/god är tillagt samt krav kring att ha kontroll på om verksamheten befinner sig i vattenskyddsområde.

Syfte

Syftet är att minimera påverkan på människors hälsa och miljö och att identifiera risker och för att nödläge uppstår, uppfylla lagstiftning samt förebygga olyckor och genomföra åtgärder vid en inträffad olycka.

Ansvar

Förvaltningsdirektör och förvaltningsledning ansvarar för att nödlägesberedskap enligt denna riktlinje är implementerad i samtliga Försörjningsförvaltningens verksamheter.

Samtliga chefer ansvarar för att

- Säkerställa att rutiner som är relevanta för verksamheten kopplade till nödlägen i enlighet med denna riktlinje genomförs.
- Informera medarbetare om nödlägesberedskap för att förebygga utsläpp i vatten om verksamheten bedrivs i ett vattenskyddsområde.
- Inventera och bedöma miljörisker, onormala driftförhållanden och rimligt förutsägbara nödlägen
- Rapportera uppkomna nödlägen i MedControl PRO

- Alla medarbetare genomför obligatoriska utbildningar inom miljö och brandskydd.

Riktlinje

Definition av nödläge

Ett nödläge definieras som en oplanerad och oönskad händelse som kan leda till miljöskada. Detta kan exempelvis vara onormala drifttillstånd eller olyckor.

Exempel på nödlägen:

- Brand
- Oönskat utsläpp av kemikalier
- Översvämning
- Olyckshändelse med farligt avfall
- Större störning i process

Omfattning

Riktlinjen omfattar alla anställda i Försörjningsförvaltningen.

Hantering av nödlägen och miljörisker

I detta avsnitt finns hänvisningar till rutiner som omhändertar olika miljörisker och nödlägen. **Om verksamheten befinner sig i lokal där annan verksamhet bedrivs, tillexempel sjukhusområde kan den andra verksamhetens rutiner för nödlägen och miljöolycka användas.**

Identifiering av nödlägen och miljörisker

I förvaltningens *miljöaspektförteckning* finns definierat vilka nödlägen och onormala driftförhållanden som kan uppstå i verksamheten. Dessa ska värderas och styrning ska finnas för hantering av rimligt förutsägbara nödlägen över ett visst riskvärde.

Enligt årshjulet för miljöledningssystemet sker en årlig översyn av miljöaspekter och nödlägen inklusive riskbedömning samt analys av övergripande risker och möjligheter.

Brand och utrymning

Brandskyddsarbetet beskrivs i *Regional riktlinje för brandsäkerhet*.

Alla anställda på VGR ska ha den kunskap och utbildning som krävs för att på sin huvudsakliga arbetsplats, enligt fastställd rutin

1. förebygga brand
2. hindra och begränsa skador till följd av brand
3. utrymma och assistera vid utrymning.

Det är första linjens chef som ansvarar för att medarbetare ges information om systematiskt brandskyddsarbete samt om deras skyldighet att genomgå utbildning. Obligatoriska brandskyddsutbildningar finns i Lärportalen.

Anvisningar för utrymning och återsamling vid brand finns lokalt i varje byggnad.

Kemikalieolycka

Alla som använder kemikalier ska ha kunskap om tillvägagångssätt vid olycka eller nödsituation. Kemikaliehanteringen beskrivs i *Rutin för kemikaliehantering* för att säkerställa att kemikalier hanteras lagenligt och på ett sätt som skyddar hälsa och miljö. Rutinen beskriver också vad vi gör för att förebygga olyckor och spill.

Säkerhetsdatablad ska finnas tillgängliga där kemikalier används eller förvaras. De innehåller viktig information om hantering, produktens egenskaper mm.

Farligt gods/avfall

Det finns *Regiongemensamma regler om transport av farligt gods/avfall i Västra Götalandsregionen*. Det är många personer som är inblandade i transport av farligt gods/avfall. Därför är det viktigt att all klassificering,

paketering och etikettering blir rätt och med godkända förpackningar. Största ansvaret ligger på den som packar det farliga godset/avfallet. Den som transporterar eller omhändertar farligt gods/avfall ska i förväg få nödvändig information om vad som transporteras samt om riskerna med dess hantering och behov av skyddsåtgärder.

Hantering av miljöolycka

En miljöolycka är en allvarlig händelse som påverkar den yttre miljön. Om miljöolycka inträffar ska den hanteras enligt förvaltningens rutin *Hantering av miljöolycka* eller lokalt framtagen rutin för miljöolycka.

Har olyckan inneburit personskada ska detta hanteras enligt gällande rutiner för arbetsmiljö.

Incident-, och avvikelserapportering

Hantering av incidenter, avvikelser och tillbud regleras i *Riktlinje för avvikelshantering* samt *Rutin för avvikelshantering*. Avvikelse kopplade till miljönödlägen ska rapporteras i avvikelshanteringssystemet MedControl PRO och klassas som en miljöavvikelse.

En avvikelse är “en oönskad händelse som inträffat eller kunnat inträffa och medfört eller skulle kunna medföra risk eller skada för person, verksamhet, egendom, miljö”. Avvikelse är både inträffade händelser och tillbud.

Relaterade utbildningar samt dokument och länkar

Utbildningar kring nödläge

I Lärportalen finns utbildningar där nödläge hanteras. Sammanställning av utbildningar för hantering av nödläge finns på Intranätet under Stöd och tjänster/Övergripande ämnen/Miljö/Miljöutbildning.

Relaterade dokument och länkar

- [Säkerhet och beredskap - Försörjningsförvaltningen/Brandsäkerhet](#)
- [Regiongemensamma regler om transport av farligt gods - Försörjningsförvaltningen](#)
- [Riktlinje för avvikelshantering](#)
- [Rutin för avvikelshantering](#)
- [Identifiering och värdering av miljöaspekter – Rutin](#)
- [Kemikaliehantering – Rutin](#)
- Rutin för miljöolycka (tas fram lokalt)

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Försörjningsförvaltningen

Innehållsansvar: Kristina Käck, (krika35), Enhetschef

Granskad av: Kristina Käck, (krika35), Enhetschef

Godkänd av: Lars Loftäng, (larlo9), Förvaltningschef

Dokument-ID: SL12799-123324024-11

Version: 2.0

Giltig från: 2025-05-10

Giltig till: 2027-05-09